

Informatie over risicovolle verwondingen

Een risicovolle verwonding waar bloed aan te pas komt

Er is meestal sprake van twee personen:

- de verwonde is degene die mogelijk met besmet bloed in contact is gekomen
- de 'bron' is degene van wie het mogelijk besmette bloed afkomstig is.

Wat is een risicovolle verwonding?

Bloed van de bron moet in de bloedbaan van de verwonde komen.

Dit kan gebeuren door o.a.:

- prikken aan gebruikte naalden
- bloed van de bron in open wond(je) bij de verwonde (bv door bijten, vechtpartijen of het verlenen van eerste hulp bij ongevallen)
- bloed van de bron in mond of oog bij de verwonde (bv door spatten van bloed of het beademen van een slachtoffer zonder 'tussenstuk')
- verwonden aan een voorwerp waar bloed op kan zitten (bv tandartsinstrumentaria) Spugen in mond of oog

Waarmee kunt u besmet raken?

Bij een risicovolle verwonding kunt u met virussen (hepatitis B-virus, hepatitis C-virus en hiv) van de bron besmet worden als deze één van deze virussen in zijn/haar bloed heeft. Niet alle virussen zijn even besmettelijk en met welk virus men besmet kan worden is afhankelijk van de soort verwonding.

Wat moet u doen bij een eventueel gelopen risico?

U belt meteen na de verwonding de GGD (7 dagen per week).
Tijdens kantooruren tussen 9.00 en 17.00 uur: tel. (020) 555 5370 en kies optie 2.
Tijdens het weekend, avonden en feestdagen: tel. (020) 555 5911 en vraag naar de dienstdoende arts infectieziekten.

Wat is de vervolprocedure?

In de meeste gevallen wordt u gevraagd naar de afdeling Infectieziekten van de GGD te komen, Nieuwe Achtergracht 100, 3e verdieping. (Volg de zwarte stippellijn en kies een nummer voor de afdeling Infectieziekten). Het voorval wordt met u besproken

en beoordeeld door een arts. Er wordt gekeken of er een risico is op infectie met één van de verschillende virussen. Als er kans op overdracht is wordt de bron, indien mogelijk, hierop onderzocht. Indien dat niet mogelijk is zal de arts een inschatting maken op de aanwezigheid van het hepatitis B-, C-virus en/of hiv bij de bron. Indien de risicovolle verwonding tijdens de uitoefening van uw werk plaatsvindt, is het belangrijk dit direct met de bron te bespreken. In sommige gevallen kan de afdeling Infectieziekten van de GGD contact opnemen met de bron.

Over welke virussen gaat het?

► Hepatitis B

Wat is hepatitis B?

Hepatitis B is een vorm van leverontsteking die ontstaat door besmetting met het hepatitis B-virus en die in sommige gevallen ernstig kan verlopen. Personen met een chronische hepatitis B hebben meestal geen klachten, maar zijn wel besmettelijk voor anderen.

Er bestaan vaccinaties om uzelf te beschermen tegen het hepatitis B-virus, ook nadat uzelf mogelijk bent blootgesteld.

Indien er gezien de verwonding besmetting met het hepatitis B-virus mogelijk is, wordt gestart met vaccinaties tegen hepatitis B. Deze serie bestaat uit 3 vaccinaties. U start meteen na het gelopen risico met de 1e hepatitis B-vaccinatie, de 2e volgt na een maand en de 3e vijf maanden na de 2e. Na een volledige serie van drie vaccinaties zijn verreweg de meeste mensen langdurig beschermd tegen de ziekte (waarschijnlijk levenslang). Zij kunnen de ziekte niet meer krijgen. Aangezien u wellicht in de toekomst vaker risico loopt op besmetting met het hepatitis B-virus (bijvoorbeeld vanwege uw beroep) wordt 4 tot 6 weken na de volledige vaccinatieserie nogmaals bloed afgenomen om te controleren of er voldoende antistoffen zijn gevormd. Dit om zeker te weten dat u beschermd bent bij een mogelijk volgend incident. Indien er onvoldoende antistoffen zijn gevormd is een tweede serie vaccinaties nodig.

Als er hepatitis B risico is wordt er bij de eerste vaccinatie altijd bloed bij u afgenomen* en bloedcontrole vindt plaats 6 maanden na het gelopen risico.

Mocht brononderzoek mogelijk zijn en is de bron niet besmet, dan hoeft er geen actie ondernomen te worden.

Indien u al gestart was met de hepatitis B-vaccinaties, dan wordt geadviseerd deze serie wel af te maken. Indien u in het verleden volledig bent gevaccineerd tegen hepatitis B en u heeft voldoende antistoffen aangemaakt dan hoeft de bron niet onderzocht te worden op hepatitis B. U bent immers al beschermd.

► Hepatitis C

Wat is hepatitis C?

Hepatitis C is ook een vorm van leverontsteking die ernstig kan verlopen en die ontstaat door besmetting met het hepatitis C-virus. Draggers hebben meestal geen klachten, maar zijn wel besmettelijk voor anderen. Hepatitis C is minder besmettelijk dan hepatitis B. Er bestaan voor hepatitis C geen vaccinaties.

Indien er gezien de verwonding besmetting met het hepatitis C-virus mogelijk is dan wordt er bloed bij u afgenomen* en bloedcontrole vindt plaats 3 en 6 maanden na het gelopen risico.

Mocht brononderzoek mogelijk zijn en de bron is niet besmet, dan hoeft er geen actie ondernomen te worden.

► Hiv

Wat is Hiv?

Hiv is het virus dat aids veroorzaakt. Eenmaal in het lichaam begint het virus het afweersysteem af te breken. Normaal gesproken verdedigt dit het lichaam tegen schadelijke bacteriën en virussen en beschermt het zo tegen ziekten. Wanneer hiv het afweersysteem heeft verzwakt, krijgen bacteriën en virussen een kans om ernstige ziekten te veroorzaken. Tegenwoordig is een infectie met hiv goed te behandelen.

Indien er gezien de verwonding besmetting met het hiv virus mogelijk is, wordt er door de arts ingeschat hoe groot die kans is. In enkele gevallen worden er medicijnen ('PEP' ofwel post expositie profylaxe) voorgeschreven. De GGD begeleidt u gedurende de periode waarin deze medicijnen worden genomen. Voor cliënten die starten met een PEP-kuur is bij de afdeling Infectieziekten een aparte informatiefolder beschikbaar.

Er wordt bloed afgenomen tijdens het eerste bezoek* en de controle van uw bloed op hiv zal plaatsvinden 3 en 6 maanden na het gelopen risico.

Overige risicovolle verwondingen

Er zijn risicovolle verwondingen waarbij er alleen een risico is op een besmetting met het hepatitis B-virus omdat er geen bloed aan te pas komt.

Zoals bijvoorbeeld na het prikken aan een insulienaald en sommige bijtonden. Zie de informatie onder ► Hepatitis B

Uitslag bloedonderzoek:

Voor uitslagen kunt u 7-10 dagen na bloedafname bellen met de afdeling: 020-5555 337

* Het bloed dat wordt afgenomen tijdens het eerste bezoek na uw gelopen risico wordt bijna altijd ingevroren en pas nagekeken als bij de controle blijkt dat u besmet bent geraakt. Uit onderzoek blijkt dan of u reeds voor het gelopen risico besmet was of na het gelopen risico besmet bent geraakt. Een besmetting met hepatitis B, hepatitis C of hiv is namelijk pas enkele weken of maanden na het risico zichtbaar in het bloed.